

Tehnike quiltinga i patchworka kao polazište za izradu unikatnog tekstilnog predmeta

---

Kovačević, Katarina

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:467799>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-29**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
TEKSTILNI I MODNI DIZAJN

ZAVRŠNI RAD

Tehnike *quiltinga* i *patchworka* kao polazište za izradu unikatnog tekstilnog predmeta

Mentorica: doc. art. Lea Popinjač

Ime i prezime autora: Katarina Kovačević 10153564

Neposredna voditeljica: dr. sc. Petra Krpan, viša asistentica

Zagreb, rujan, 2024.

DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Zavod za dizajn tekstila i odjeće

Broj stranica: 45

Broj slika: 36

Broj literaturnih izvora: 13

Broj likovnih ostvarenja: 1

Članovi povjerenstva:

1. prof. dr. sc. Martinia Ira Glogar, predsjednica
2. doc. art. Lea Popinjač, mentorica
3. izv. prof. art. Koraljka Kovač Dugandžić, članica
4. doc. art. Marin Sovar, zamjenik člana

Datum predaje i obrane: rujan 2024.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. <i>PATCHWORK</i> I APLIKACIJE	3
2.1. <i>Patchwork</i> u Aziji.....	4
2.2. <i>Patchwork</i> u Europi.....	6
3. <i>QUILT</i>	8
3.1. Povijest prekrivača	9
3.2. Prekrivači u Europi.....	10
3.3. Prekrivači u Sjedinjenim Američkim Državama	12
4. VRSTE UZORAKA ZA IZRADU PREKRIVAČA.....	13
4.1. <i>Log Cabin</i>	13
4.1.1. <i>Barn Raising</i>	14
4.1.2. <i>Zig-Zag/ Streak of Lightning/ Running Fence</i>	15
4.2. <i>Star pattern</i>	16
4.2.1. <i>Star of Bethlehem</i>	16
4.2.2. <i>Le Moyne Star</i>	17
4.2.3. <i>Sunburst</i>	18
4.2.4. <i>Variable Star</i>	19
4.2.5. <i>Feathered Star</i>	20
4.2.6. <i>Mariner's Compass</i>	21
4.2.7. Prekrivači prijateljstva.....	22
4.2.8. Album prekrivači	22
4.2.9. Prekrivači s potpisima	22
4.2.10. Ludi prekrivači.....	23
4.2.11. Amiški prekrivači	25
4.2.12. Havajski prekrivači.....	26
5. SUVREMENI UMJETNICI KOJI IZRAĐUJU PREKRIVAČE I <i>PATCHWORK</i>	27
5.1. Natasha Kerr	27
5.2. Dawn Williams Boyd.....	29
5.3. Kathy McNeil	32
6. EKSPERIMENTALNI DIO	35
6.1. KREATIVNI PROCES IZRADE PREKRIVAČA.....	35
7. ZAKLJUČAK	42
8. LITERATURA	44

1. UVOD

Ovaj završni rad bavit će se temom patchworka i prekrivača. U teorijskom dijelu detaljno će se istražiti pojmovi *patchwork* i prekrivač. Proučit će se patchworka u Aziji i Europi, njegov nastanak, razvoj te kulturna značenja u tim područjima. Što se tiče quilta tj, prekrivača najprije će se definirati pojmovi prekrivač i tehnika quiltinga te kontekst u kojem će se koristiti. Nakon toga će se proučiti njihova povijest kroz brojne kulture i njihova uporaba u svakodnevnom životu kao i u ceremonijalne svrhe. Zatim će se zasebno analizirati njihova povijest u Europi i Sjevernoj Americi. U potpoglavlju *Prekrivači u Europi* obradit će se tehnika quiltinga Italian Quilting of Trapunto, te će se promotriti uporaba tehnike quiltinga za izradu odjeće za svakodnevne i vojne svrhe. Također će se dotaknuti izuma koji je u Engleskoj unaprijedio proces izrade prekrivača. U potpoglavlju *Prekrivači u Sjedinjenim Američkim Državama* promotrit će se njihova pojava u Sjevernoj Americi preko migranata iz Europe i integracija u kulturu američkih kolonizatora. Spomenut će se i društvena uloga samog procesa izrade prekrivača. U poglavlje *Vrste uzoraka za izradu prekrivača* će se ustanoviti značajnost prekrivača u Americi preko detaljnije analize mnogobrojnih uzoraka za izradu prekrivača koji su nastali u ruralnim područjima na današnjem teritoriju Sjedinjenih Američkih Država. Uzorci i njihove podvrste koji će se opisati su: *Log Cabin* uzorak, *Barn Raising* uzorak, *Zig-Zag* uzorak, *Star Pattern* uzorak, *Star of Bethlehem* uzorak, *Le Moyne Star* uzorak, *Sunburst* uzorak, *Variable Star* uzorak, *Feathered Star* uzorak, *Mariner's Compass* uzorak, uzorak prekrivači prijateljstva, uzorak album prekrivači, uzorak prekrivači s potpisima, ludi prekrivači, uzorak Amiški prekrivači i uzorak Havajski prekrivači. Nakon povijesnog pregleda patchworka i prekrivača promotrit će se tri suvremene umjetnice koje se bave tehnikama patchwork i quilting, te značenje i poruke njihovih radova uz slikovne prikaze navedenih dijelova. Umjetnice čiji će se radovi sagledati su britanska umjetnica Natasha Kerr i njena izložba *At the End of the Day* kojom kroz vlastitu obiteljsku povijest prikazuje raseljene izazvano ratom, američka umjetnica Dawn Williams Boyd koja kroz svoja djela govori o svakodnevnom životu Afroamerikanaca te kritizira rasizam, seksizam i ostale društvene nepravde u Sjedinjenim Američkim Državama, te Kathy McNeil, kanadska koja izrađuje izrazito detaljne umjetničke prekrivače koji izgledaju gotovo kao da su naslikani.

U eksperimentalnom dijelu ovog završnog rada detaljno će se opisati proces izrade *memory quilta* tj. prekrivača sjećanja, čija je uloga dokumentiranje značajnih događaja u životu. Za izradu prekrivača će se koristiti tkanine povezane značajnim događajima te tkanine

obrađene tako da likovno predstavljaju događaje i sjećanja. U ovom dijelu također će se navesti točne dimenzije prekrivača kao i dijelova od kojih je sastavljen te će se prikazati njegova konstrukcija. U potpoglavlju *Kreativni proces izrade prekrivača* objasnit će se svaki korak izrade manjih pravokutnih komada tkanine od kojih se prekrivač sastoji. Navest će se i sve tehnike koje su korištene pri izradi individualnih pravokutnih komada tkanine. Nakon toga će se provoditi analiza četiri, od sveukupno četrdeset, pravokutnih komada tkanine koji svaki sadrže vlastito značenje te će se to značenje navesti. Finalno će se valorizirati rezultat u kontekstu estetskih vrijednosti, umjetničkog koncepta te kreativnosti u interpretaciji i korištenju navedenih tehnika.

2. PATCHWORK I APLIKACIJE

Patchwork i aplikacije kao dekoracija za tekstilne predmete i odjeću koristile su se u svim dijelovima svijeta kroz gotovo čitavu ljudsku povijest. Autorica Schnuppe Von Gwinner u svojoj knjizi *The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art* objašnjava kako se izrada i uporaba *patchworka* i tekstilnih aplikacija često povezivala sa svečanim događajima i ceremonijama, poput vjenčanja, diljem svijeta.¹

Pojam *patchwork* odnosi se na šivanje malih komadića tkanine jednog na drugog i jednog za drugog. Uz pojam *patchwork* također se koristi pojam aplikacija koji se može svrstati pod pojam *patchwork*. Razlika je u tome što se kod *patchworka* podrazumijeva šivanje dva ili više komada tkanine jednu za drugu, a aplikacije se odnose na šivanje jednog komada tkanine na drugu, veću tekstilnu cjelinu. Točno podrijetlo *patchworka* i aplikacija nije moguće sa sigurnošću ustanoviti jer se pronalazi u mnogim zemljama i kulturama, najčešće se pripisuje Aziji, no slično obrađivan tekstil se pronalazi u svim dijelovima svijeta.²

Sl.1. Primjer *patchworka*³

Sl.2. Primjer aplikacije⁴

¹ Von Gwinner, S.: *The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art*, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

² Von Gwinner, S.: *The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art*, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

³ <https://www.craftsy.com/post/how-to-do-patchwork/> pristupljeno: 17.6.2024.

⁴ <https://www.thesewingdirectory.co.uk/applique-techniques/> pristupljeno: 17.6.2024.

2.1.Patchwork u Aziji

Patchwork i aplikacije koristili su se za izradu i ukrašavanje tekstilnih predmeta diljem Azijskog kontinenta. Ovdje će se istaknuti tri primjera, Indija, Japan i poluotok Kamčatka u Rusiji.

Von Gwinner navodi: „Najbogatije i najraznolikije tradicije relevantne našoj temi mogu se pronaći na sjeveru Indije, na poluotoku Kathiawar (Gujarat), u regiji Kutch i oko Ahmedabada i Bombaja“ (1988: 33). Tekstilni predmeti ukrašeni *patchworkom* i aplikacijama često su se koristili za vjenčanja kao dekoracija na odjeći ili su se takvi predmeti koristili kao dio miraza.⁵

Jedan od najpoznatijih primjera korištenja *patchworka* i aplikacija u Aziji je Japan gdje postoje zapisi o *patchworku* stari čak i nekoliko stoljeća. „*Patchwork* i aplikacije iz razdoblja Edo (od 17. do 19. stoljeća) nazivali su se „*kirihame*“ u Japanu... „*Kirihama*“ se može pronaći kao ukras na odjeći unazad do 1065. godine pod nazivom „*zogan*“, taj naziv se danas odnosi samo na drvene i metalne radove. Iste je godine zapisano da je jedan od sudionika na novogodišnjem pjesničkom natjecanju u Caričinoj palači nosi odjevni predmet s plavim „*zogan*“ uzorkom na bijeloj pozadini“ (Von Gwinner, 1988: 44).

Sl.3. Primjer muškog ogrtča, 19.-20.st., Japan⁶

⁵ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

⁶ <https://www.brooklynmuseum.org/opencollection/objects/6570> pristupljeno: 17.6.2024.

U sjevernoj Rusiji i na poluotoku Kamčatka ljudi su izrađivali *patchwork* od raznih krzna koji se naziva krzneni mozaik. „Komadići krzna u kontrastnim bojama rezani su u geometrijske komade te su šivani skupa tako da se dobiju rezultati s tamnim uzorkom na svijetloj pozadini ili sa svijetlim uzorkom na tamnoj pozadini. Mali trokutići koji se ritmički izmjenjuju, mali pravokutnici u cik-cak uzorku, i varirane kombinacije kvadratića i dijamanta koji oblikuju pruge i polja su se često nalazile na ramenima, šavovima i spojevima rukava na parkama i anorkama“ (Von Gwinner, 1988: 41).

Sl.4. Primjer *patchworka* sa Kamčatke⁷

---

⁷ <https://folkcostume.blogspot.com/2011/05/costume-of-koryak.html> pristupljeno: 17.6.2024.

2.2. Patchwork u Europi

Von Gwinner navodi: „Aplikaciju su se šivale u svim zemljama Europe, posebice u Italiji, Španjolskoj i Francuskoj. Od šesnaestog stoljeća uglavnom od skupocjenih materijala kao što su svila, saten, baršuna i brokata. *Patchwork* se izrađivao, ako uopće, u manje bogatim krugovima i ruralnim područjima“ (1988: 56-57). Također se spominju tekstilni radovi *patchworka* ukrašeni jednostavnim ili ornamentalnim vezom. „Veći prekrivači s aplikacijama su se izrađivali u Donjoj Saksi tijekom petnaestog stoljeća“ (Von Gwinner, 1988: 58).

Schnuppe Von Gwinner zaslugu za dovođenje *patchworka* u Europu pripisuje križarima tijekom križarskih ratova: „1726 u Engleskoj riječ za prekrivač je bila dovoljno uobičajena da je Johnatan Swift napisao da Guliverova odjeća izgleda kao „*patchwork* koji su izrađivale engleske dame, samo što je moja sva u boji“ (Von Gwinner, 1988: 14). Najstariji primjer *patchworka* u engleskoj izrađen je 1708. godine. Vjeruje se da su ga izradile druga žena pukovnika Sir James Grahamea, njegova kćer i druge žene iz Levens Halla, Westmoreland. Sačuvani su prekrivač izrađen od *patchworka* i zavjesa za krevet sašivenih od šarenog otisnutog indijskog kalika. Na fotografiji broj 5 prikazan je primjer prekrivača iz Češke izrađenog 1796. godine koji sadrži *patchwork* i aplikacije. ⁸„Ovdje su pravokutni komadići tkanine zašiti zajedno na pozadinu te su na dobivena polja, scene i figure, našivene aplikacijama i vezom...“ (Von Gwinner, 1988: 62).

---

⁸ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

Sl.5. *Patchwork* iz Češke, 1796.⁹

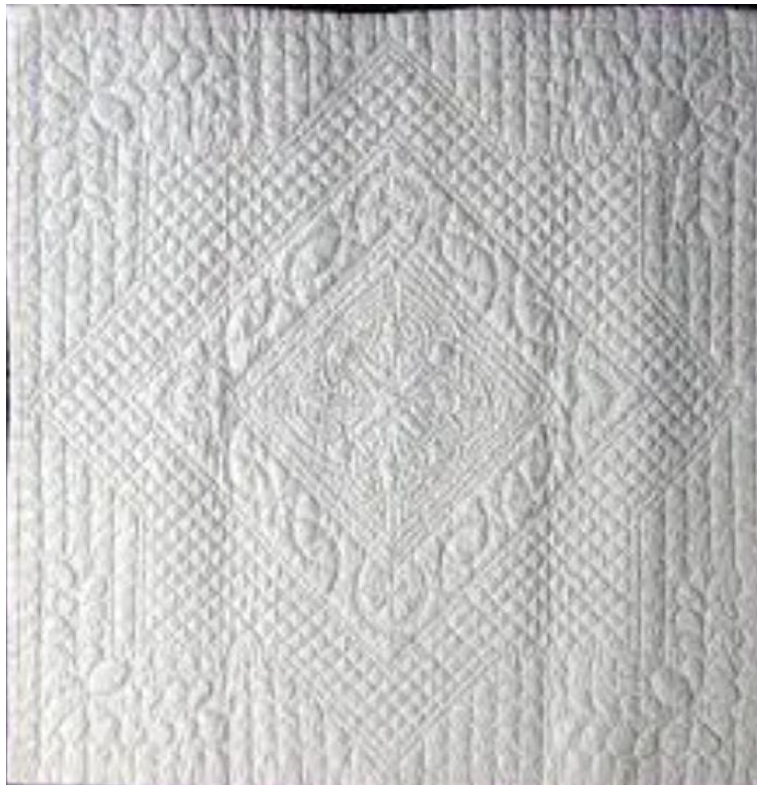

⁹ <https://collections.vam.ac.uk/item/O152961/cover-unknown/> pristupljeno: 17.6.2024.

3. QUILT

Riječ *quilt* odnosi se na specifični tip pokrivača koji se sastoji od tri sloja tkanine. Srednji sloj se sastoji od punjenja za koji se najčešće koristi vuna ili pamuk, no mogu se koristiti i drugi materijali. Svi slojevi se drže zajedno pomoću kontinuiranih šavova. ¹⁰U ovom radu riječ pokrivač odnosit će se na ovu specifičnu vrstu, a kada se govori o tehnici govorit će se *quilting*. Postoje dva osnovna tipa pokrivača; takozvani *whole-cloth* pokrivač, od cijele tkanine, te *patchwork* pokrivač koji se sastoji od više manjih komadića tkanine zašivenih zajedno. Najčešće kada se govori o ovakvom pokrivaču se misli na *patchwork* pokrivač. ¹¹

Sl.6. Primjer pokrivača od cijelog komada tkanine iz 18. st. ¹²

---

¹⁰ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

¹¹ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

¹² <https://sherriquiltalot.com/2021/08/04/whole-cloth-quilts-the-mystery-and-the-methods/> pristupljeno: 17.6.2024.

Sl.7. Primjer *patchwork* prekrivača¹³

3.1. Povijest prekrivača

Česta je pretpostavka da su *patchwork* prekrivači nastali u nižim slojevima društva jer si ljudi nisu mogli priuštiti bacanje viška tkanine preostalog pri izradi odjeće. Žene su od tih ostataka izrađivale tekstilne predmete kako bi iskoristile svu tkaninu i dobile dodatne korisne predmete. No autorica Barbara Ann Brackman u svojoj knjizi *Clues in the calico: a guide to identifying and dating antique quilts* objašnjava zašto ta slika o prekrivačima nije točna. Istina je da si niži slojevi društva nisu mogli priuštiti bacanje tkanine no to su izbjegavali tako da su svu tkaninu iskoristili pri izradi odjeće koju su krojili od jednostavnih pravokutnika i jeftinih materijala. Prekrivači su, s druge strane, najčešće bili izrađeni od skupocjenih tkanina, kao svila ili baršun, i vrijedili su više nego obične deke i prekrivači, pa su si ih mogli priuštiti samo viši slojevi društva. Prekrivači su postali popularni u cijelom društvu tek nakon industrijske revolucije, kada su razne tkanine postale dostupnije svim društvenim slojevima.¹⁴

¹³ <https://peggy-collins.pixels.com/featured/vintage-country-patchwork-quilt-peggy-collins.html> pristupljeno: 17.6.2024.

¹⁴ Brackman, B.: *Clues in the calico: a guide to identifying and dating antique quilts*, EPM Publications, McLean, SAD, 1989.

Von Gwinner pretpostavlja da pravo porijeklo tehnika slojevitog šivanja i *quiltinga* vjerojatno seže tisućama godina unazad, pretpostavlja se na Istoku. Te su tehnike uvedene kako bi ojačale krhke tkanine te za izradu slojevitih pokrivača i odjeće radi zaštite od hladnoće, pritiska i udaraca. Prekrivači su, u nekim kulturama, uz praktičnu uporabu također imali i simbolično značenje. Narod u Kutch regiji Indije zvan „Jat“ koriste prekrivače kao simbol statusa i obitelji kojoj pripadaju. Izrađuju prekrivače od stare iznošene odjeće čija boja naznačuje njihov status i pleme kojem pripadaju. ¹⁵

3.2. Prekrivači u Europi

Iako joj je to najčešća asocijacija, *quilting* tehnika nije korištena samo za izradu prekrivača. Von Gwinner govori kako su a vrijeme križarskih ratova na bliskom istoku, europski vojnici u borbu odlazili u teškim oklopima izrađenim od željeza i gubili bitke protiv vojnika koji su nosili lagane *quilted* haljetke i verižnjače. Tako su i Europljani počeli nositi *quilted* haljetke kao oklop. Ta tehnika *quilta* naziva se *Italian Quilting of Trapunto*, gdje se koriste samo dva sloja tkanine i pune se samo određeni dijelovi umjesto da postoji cijeli srednji sloj koji se sastoji od punjenja. *Quilted* odjeća nije se koristila samo u vojne svrhe nego i u svakodnevnom životu. Mnogi primjeri *quilted* odjeće još uvijek postoje, a uključuje brojne primjere *quilted* plašteva, jakni, podsuknji i razne dječje odjeće. ¹⁶

---

¹⁵ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

¹⁶ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

Sl.8. Primjer tehnike *Italian Quilting of Trapunto*¹⁷

Tehnika *quiltinga* odjeće bila je posebice popularna među damama na dvoru. Kroz uspostavljanje trgovine s Amerikom i Indijom, Europa je postajala sve bogatija, što je dovelo do sve raskošnijeg života na dvoru. Ta raskoš bila je posebice primjetna kod odjeće dvorskih dama, čije su haljine sadržavale toliko ukrasa i dragog kamenja da bi se svilena tkanina poderala pod njihovom težinom da nije bila *quilted*.¹⁸

U Engleskoj su do 1750-ih godina prekrivači bili uglavnom bijeli te ukrašeni sa šarenim svilenim vezom, no nakon polovice stoljeća *patchwork* je postajao sve popularniji način ukrašavanja prekrivača.¹⁹

Što se tiče tehničkog napretka novi proces, kojim je bilo moguće tkati prekrivače na tkalačkom stanu, patentiran je u Engleskoj 1763. godine. Uzorci koji su se mogli izrađivati ovim putem bili su Indijski, Francuski i posebice Marseilles prekrivači. Proces se sastojao od postavljanja dvostruke osnove na mehanički tkalački stan koji je, uz umetanje češljane ošišane vune, bio tkan tako da je nit sa stražnje strane uvijek izlazila na prednju stranu kao

---

¹⁷ <https://ruthsinger.com/2014/03/21/trapunto-quilting-2/> pristupljeno: 17.6.2024.

¹⁸ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

¹⁹ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

„vez“. Kao rezultat dobivala se mekana tkanina s uzorkom i trodimenzionalnim izgledom. Lice tkanine bilo je nešto finije nego naličje. ²⁰

Sl.9. Primjer Marseilles prekrivač²¹

3.3. Prekrivači u Sjedinjenim Američkim Državama

Iako se prekrivači u Europi i Aziji pronalaze već u srednjem vijeku i ranije, u Sjevernoj Americi se prekrivači s *patchwork* dizajnom ne spominju sve do osamnaestog stoljeća. Brackman objašnjava kako se kompleksnost tih prekrivača znatno razvila tijekom sljedećeg stoljeć. U početku su stilovi, tehnike i uzorci bili vrlo jednostavni u usporedbi s kasnijim prekrivačima. Rani *patchwork* prekrivači spadaju u dvije opće kategorije: prekrivači od komadića tkanine i prekrivači s aplikacijama od izrezanih komadića chintza. Ova dva osnovna dizajna djelila su neke karakteristike poput formata medaljona gdje se u sredini nalazi veliki komad tkanine koji je okružen manjim *patchwork* komadićima tkanine. ²²

Prekrivači su u Americi ubrzo postali toliku popularni da je njihova izrada postala društveni događaj. Često su se organizirali takozvani *quiltings*. To su bila okupljanja na kojima su sudionici izrađivali prekrivači. *Quiltings* su bili vrlo popularni jer je to bila savršena prilika za druženje i razgovor, no i za izradu praktičnih premeta na kreativan način.

23

---

²⁰ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

²¹ <https://www.internationalquiltmuseum.org/exhibition/marseille-white-corded-quilting> pristupljeno: 17.6.2024.

²² Brackman, B.: Clues in the calico : a guide to identifying and dating antique quilts, EPM Publications, McLean, SAD, 1989.

²³ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

4. VRSTE UZORAKA ZA IZRADU PREKRIVAČA

4.1. *Log Cabin*

Log cabin uzorak je nastao po uzoru na švedski način građenja brvnara, po kojem je i dobio ime (eng. *log cabin*=brvnara). Švedski imigranti donijeli su ovu tehniku u Ameriku već 1683. godine gdje je ubrzo zadobila popularnost. Tradicionalni *Log Cabin* blokovi su se šivali na kvadrat tkanine koji je služio kao pozadina. U središtu prekrivača nalazio se, najčešće crveni, blok koji je predstavljao kamin, srce ili pećnicu. Oko tog srednje bloka koji je predstavljao svijetlo i toplinu, trake tkanine su se ušivale tako da se međusobno preklapaju.²⁴

Sl.10. Primjer *Log Cabin* prekrivača²⁵

---

²⁴ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

²⁵ <https://cl.pinterest.com/pin/831547518732221077/> pristupljeno: 17.6.2024.

4.1.1. *Barn Raising*

Kako se uzorak razvijao počele su se pojavljivati varijacije na uzorak. Kako su se te varijacije počele širiti i biti prepoznatljive počele su dobivati vlastita imena. Ta imena su uglavnom bila inspirirana različitim iskustvima iz života u divljini.²⁶

Kod *Barn Raising* (hrv. podizanje staje) uzorak romba se proteže preko cijelog pokrivača sa svijetlo-tamnim kontrastom.²⁷

Sl.11. *Barn Raising* pokrivač²⁸

---

²⁶ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

²⁷ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

²⁸ [http://www.eco-quilt.jp/e/27 LOG CABIN RAISING VARIATION.html](http://www.eco-quilt.jp/e/27_LOG_CABIN_RAISING_VARIATION.html) pristupljeno: 17.6.2024.

4.1.2. Zig-Zag/ *Streak of Lightning*/ *Running Fence*

Postoji više naziva za upečatljiv cik-cak uzorak, a neki od njih su *Streak of Lightning* (hrv. munja), *Running Fence* (hrv. ograda) ili jednostavno *Zig-Zag* (hrv. cik-cak). Ova imena isto potiču iz svakodnevice, referirajući se na ograđivanje nečijeg vlasništva ili grmljavinske oluje²⁹.

Sl.12. *Zig-Zag* prekrivač³⁰

---

²⁹ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

³⁰ <https://www.freequiltpatterns.net/streak-of-lightning-quilt-pattern/> pristupljeno: 17.6.2024.

4.2. Star pattern

Star patterns (hrv. uzorak zvijezde), kako im i samo ime govori, odnose se na prekrivače sa uzorkom zvijezda. Osnovni oblici ovog uzorka su rombovi i trokutići posloženi na razne načine kako bi se dobi željeni uzorak. Krajem osamnaestog stoljeća postao je jedan od najpopularnijih i najčešće korištenih uzoraka u Sjevernoj Americi. *Star patten* prekrivači predstavljali su nade i želje žene koja ih je izradila. Ovaj uzorak može se pronaći u više od sto varijacija sa različitim formama i efektima.³¹

4.2.1. Star of Bethlehem

Star of Bethlehem je varijacija na uzorak zvijezde gdje jedan motif zvijezde s osam krakova u centru uzorka dominira cijeli prekrivač. Ova varijacija poznata je i pod nazivima *Blazing Star* (hrv. zvijezda u plamenu) ili *Broken Star* (hrv. slomljena zvijezda).³²

Sl.13. *Star of Bethlehem* prekrivač³³

³¹ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

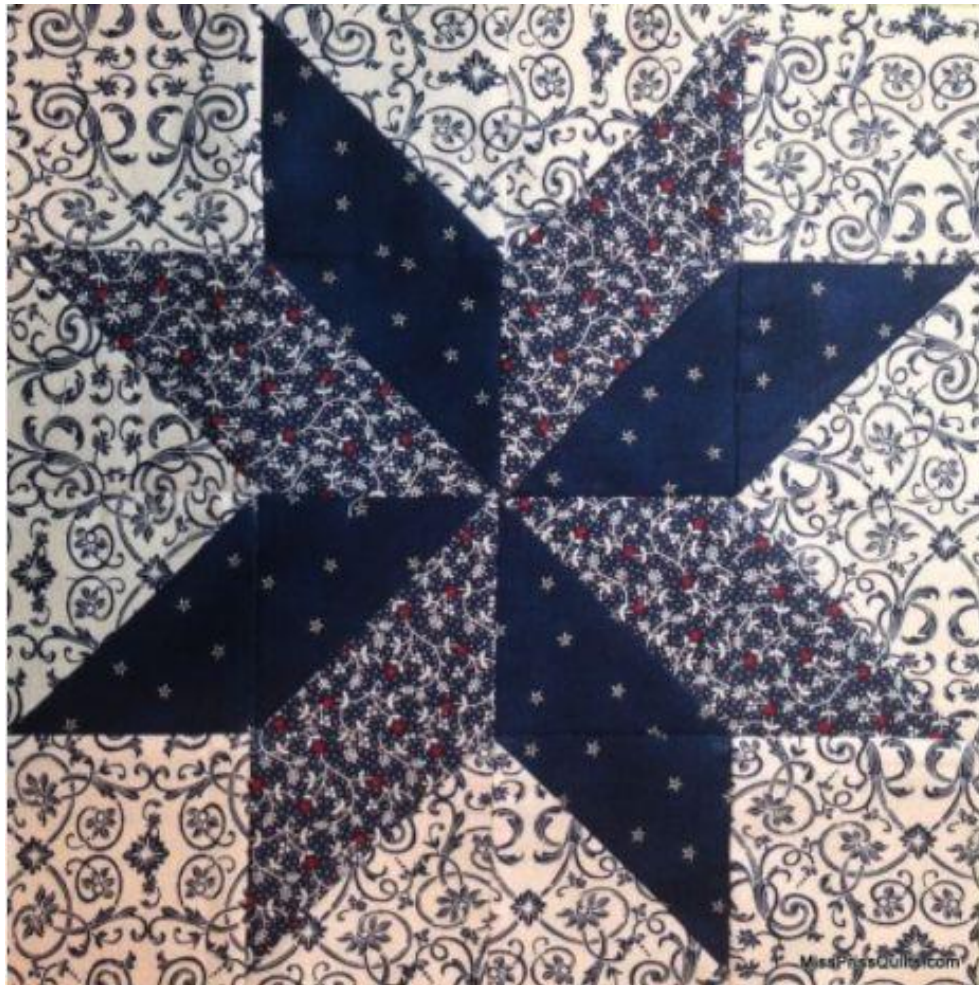
³² Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

³³ <https://www.bowers.org/index.php/collection/collection-blog/shine-bright-like-a-star-of-bethlehem-quilt> pristupljeno: 17.6.2024.

4.2.2. *Le Moyne Star*

Le Moyne Star (hrv. Le Moyne zvijezda) dobila je ime po Le Moyne braći koji su 1718 osnovali grad New Orleans. U regiji Nova Engleska ovaj uzorak zvijezde također se zvalo i *Star of Le Moyne* (hrv. zvijezda Le Moynea) ili *Lemon Star* (hrv. limun zvijezda). Ovaj uzorak smatra se jednim od najzahtjevnijih zvjezdanih uzoraka za sašiti. Uzorak se postiže tako da se trokutači tkanine spajaju u obliku osmerokrake zvijezde.³⁴

Sl.14. Le Moyne star³⁵

---

³⁴ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

³⁵ <https://www.pinterest.com/pin/288723026115277542/> pristupljeno: 17.6.2024.

4.2.3. Sunburst

Izrada *Sunburst* (hrv. eksplozija sunca) uzorka još je kompleksnija nego izrada *Le Moyne Star* uzorka. Kod ovog uzorka stotine rombova šarene tkanine spajaju se od središnje osmerokrake zvijezde do ruba uzorka. Za izradu svih tih rombova potrebna je iznimna preciznost kako bi došlo do čim manje grešaka pri rezanju i šivanju rombova. U slučaju da se rubovi ne podudaraju savršeno dolazi do stvaranja izbočine na središtu i nabora na rubu pokrivača.³⁶

Sl.15. *Starburst* pokrivač³⁷

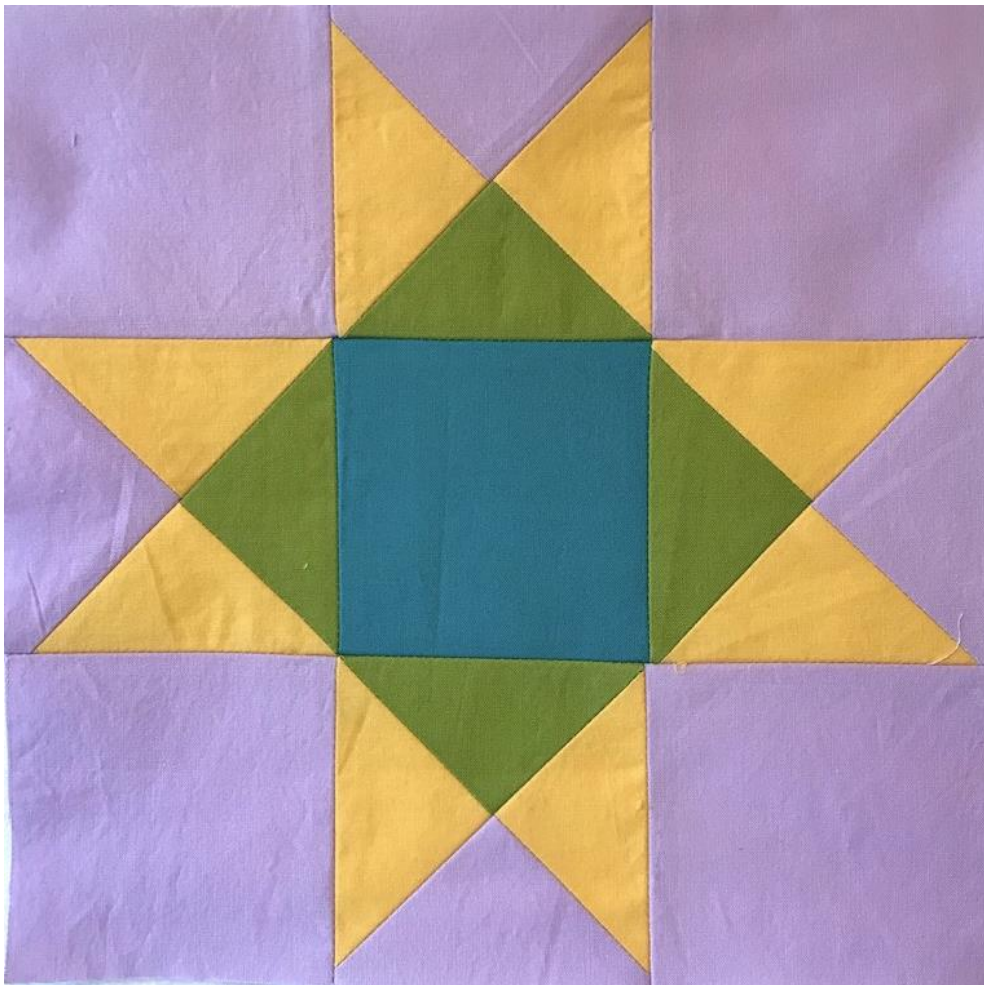
³⁶ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

³⁷ <https://www.pinterest.com/pin/11399805447580173/> pristupljeno: 17.6.2024.

4.2.4. *Variable Star*

Uzorak *Variable Star* (hrv. promjenjiva zvijezda) vrlo je sličan *Le Moyne Star* uzorku, no mnogo je jednostavniji za sašiti. *Variable Star* također je osmerokraka zvijezda no sastavljena je od osam trokuta posloženih oko središnjeg kvadrata. Ovaj se uzorak najčešće za izradu prekrivača koristi kao manji kvadrati koji se izmjenu s jednobojnim kvadratima i tako postaje prekrivač.³⁸

Sl.16. *Variable Star*³⁹

---

³⁸ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

³⁹ <https://createwhimsy.com/projects/how-to-make-the-variable-star-quilt-block/> pristupljeno: 17.6.2024.

4.2.5. Feathered Star

Feathered Star (hrv. pernata zvijezda) uzorak gotovo je identičan *Variable Star* uzorku. Također se sastoji od osam trokuta sašivenih oko središnjeg kvadrata no razlikuje se po tome što se oko nje šivaju dodatni trokutići u kontrastnim bojama.⁴⁰

Sl.17. *Feathered Star* prekrivač⁴¹

---

⁴⁰ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

⁴¹ <https://www.generations-quilt-patterns.com/mom-and-dads-feathered-star-quilt.html> pristupljeno: 17.6.2024.

4.2.6. *Mariner's Compass*

Inspiracija za ovaj uzorak najvjerojatnije je bila ruža vjetrova, po čemu je uzorak i dobio ime *Mariner's Compass* što znači „mornarov kompas“. Ovaj uzorak najčešće su izrađivale, a vjerojatno i osmislile, žene koje su živjele na obalnim područjima. Uzorak se sastoji od najmanje četiri, a najviše tridesetdvoje vrlo tankih, šiljastih komadića tkanine sašivenih zajedno oko kruga ili šesterokuta. Iako je inspiracija za ovaj uzorak nevezana uz zvijezde i dalje se ubraja pod ovaj tip uzorka jer finalni proizvod izgledom podsjeća na zvijezde.⁴²

Sl.18. *Mariner's Compass* prekrivač⁴³

⁴² Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

⁴³ <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/13854> pristupljeno: 17.6.2024.

4.2.7. Prekrivači prijateljstva

Prekrivači prijateljstva bili su vrlo popularni u Sjevernoj Americi između 1840 i 1875. godine. Izgledom su bili vrlo slični običnim svakodnevnim prekrivačima sastavljenim od šarenih pamučnih krpica i komada iznošene odjeće no razlika je u tome da bi se na prekrivaču prijateljstva ostavilo jedno bijelo polje namijenjeno pisanju. Inspirirani su takozvanim *poetry albums* u koje su prijatelji jedni drugima pisali stihove, poruke i ostavljali potpise za sjećanje. Upravo tome je i služilo to bijelo polje na prekrivačima prijateljstva. Na vrhuncu njihove popularnosti, u četrdesetim i pedesetim godinama devetnaestog stoljeća, na bijela polja su se osim imena i datuma upisivali razni stihovi, izljevi ljubavi i dobre želje. Riječi su se na tkaninu pisale ručno perom ili nalivperom ili su se na nju printale.⁴⁴

4.2.8. Album prekrivači

Album prekrivači izrađivali su se na isti način kao prekrivači prijateljstva no razlika je bila u tome što su album prekrivači vezani uz neki specifičan događaj. Izrađivali su se kao pokloni za vjenčanja, rođendane ili kao pokloni zahvale, služili su i kao suveniri ili sjećanja na bitne događaje.⁴⁵

4.2.9. Prekrivači s potpisima

Prekrivači s potpisima donekle slični prekrivačima prijateljstva po tome što su i jedni i drugi potpisani. No dok je kod prekrivača prijateljstva ostavljen samo jedan kvadratić za potpisivanje ili pisanje poruka, prekrivač s potpisima, potpisima posvećuje više površine. Prekrivači s potpisima se odnosi na grupne projekte gdje je svaki kvadratić izradila druga osoba koja se na taj isti kvadratić potpisala, vezom ili tintom. Ovakvi prekrivači često su se poklanjali članovima obitelji ili bliskim prijateljima. Osim potpisa na kvadratićima se često nalazio i datum i mjesto izrade te je njihovo podrijetlo vrlo jasno bez obzira na kojoj lokacije se danas pronalaze. Ovaj trend doživio je svoj vrhunac 1840ih te nestaje u kasnim 1850ima.⁴⁶

---

⁴⁴ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

⁴⁵ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

⁴⁶ American quilt study group.: Quiltmaking in America: beyond the myths, Nashville, SAD, 1994.

Sl.19. Primjer pokrivača s potpisima⁴⁷

4.2.10. Ludi pokrivači

Ludi pokrivači nastaje u sjevernoj Americi za vrijeme viktorijanskog doba. Također je bio poznat pod nazivima puzle pokrivač ili Japanski patchwork, no najpoznatiji je pod nazivom ludi pokrivač ili ludi *patchwork*. Ovo ime je dobio jer se sastoji od nepravilnih komada tkanine. Često se izrađivao od ostataka skupocjenih tkanina i ukrašavao se ukrasnim vezom i motivima. Iako se nazivao pokrivač nije bio prošiven poput pokrivača nego su samo rubovi prišiveni ili zavezani jer su tkanine od kojih je rađen uglavnom bile predebeli da bi se preko njih šivalo kao preko pravog pokrivača.⁴⁸

⁴⁷ <https://www.pinterest.com/pin/125889752057212261/> pristupljeno: 17.6.2024.

⁴⁸ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

Sl.20. Ludi prekrivač⁴⁹

---

⁴⁹ <https://dizzyquilter.com/2019/12/06/vintage-crazy-quilts/> pristupljeno: 17.6.2024.

4.2.11. Amiški prekrivači

Amiški prekrivači prepoznatljivi su po svojoj sličnosti modernoj umjetnosti, posebice *Pop artu* i minimalističkoj umjetnosti popularne šezdesetih godina dvadesetog stoljeća. Sastoje se od reduciranih geometričkih formi koje tvore jednostavne, no i dalje dinamične forme u raznim kombinacijama boja.⁵⁰

Sl.21. Primjer amiškog prekrivača⁵¹

---

⁵⁰ Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

⁵¹ <http://www.quilting101.com/styles/amish-quilts> pristupljeno: 17.6.2024.

4.2.12. Havajski prekrivači

Prekrivači se na Havajima pojavljuju još u prvoj polovici devetnaestog stoljeća kao posljedica utjecaja Europe i Sjeverne Amerike. Na Havajima su se prekrivači izrađivali od tkanine specifično kupljene za izradu prekrivača, uglavnom se koristila pamučna tkanina. Za pozadinu se najčešće koristila bijela, a ponekad, no vrlo rijetko, neka druga svijetla boja na koju su se šivali ukrasni uzorci rezani od preklopljene tkanine u kontrastnim bojama. Ova tehnika dospjela je na Havaje tek oko 1860. godine, a donijeli su ju Nizozemski imigranti Pensilvanije.⁵²

Sl.22. Primjer Havajskog prekrivača⁵³

---

⁵² Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

⁵³ <https://thequiltshow.com/quiltipedia/what-are-hawaiian-quilts> pristupljeno: 17.6.2024.

5. SUVREMENI UMJETNICI KOJI IZRAĐUJU PREKRIVAČE I *PATCHWORK*

5.1. Natasha Kerr

Natasha Kerr, rođena 1968. godine, tekstilna je umjetnica iz Londona. Poznata je po svojim tekstilnim radovima gdje prebacuje obiteljske fotografije na starinsku tkaninu, a zatim koristi razne tehnike, uključujući slikanje, šivanje i spajanje različitih tkanina, kako bi nadopunila svaki rad.⁵⁴

Sl.23. Natasha Kerr⁵⁵

Inspiraciju za izložbu *At the End of the Day* (hrv. na kraju dana) pronašla je kada joj je majka poklonila stari zaboravljeni obiteljski album. Kerr je te fotografije počela prebacivati na tekstil kao pokušaj otkrivanja priča članova obitelji. Njen cilj bio je predstaviti čitavu kronologiju svoje obitelji. Opisala je svoj rad kao priču o migraciji, promjeni i krugu života. Željela je da izložba bude odraz obiteljske povijesti te joj se zbog toga uobičajena galerija činila kao presterilno mjesto za izlaganje. Umjesto galerije iznajmila je kuću u raspadu koju je koristila za instalaciju svojih radova.⁵⁶

Njen rad *At the End of the Day* (hr. Na kraju dana) prikazuje fotografiju njenog djeda, koji je 1936 pobjegao od nacističkog režima u Veliku Britaniju, kako leži na plahti u vrtu ispred

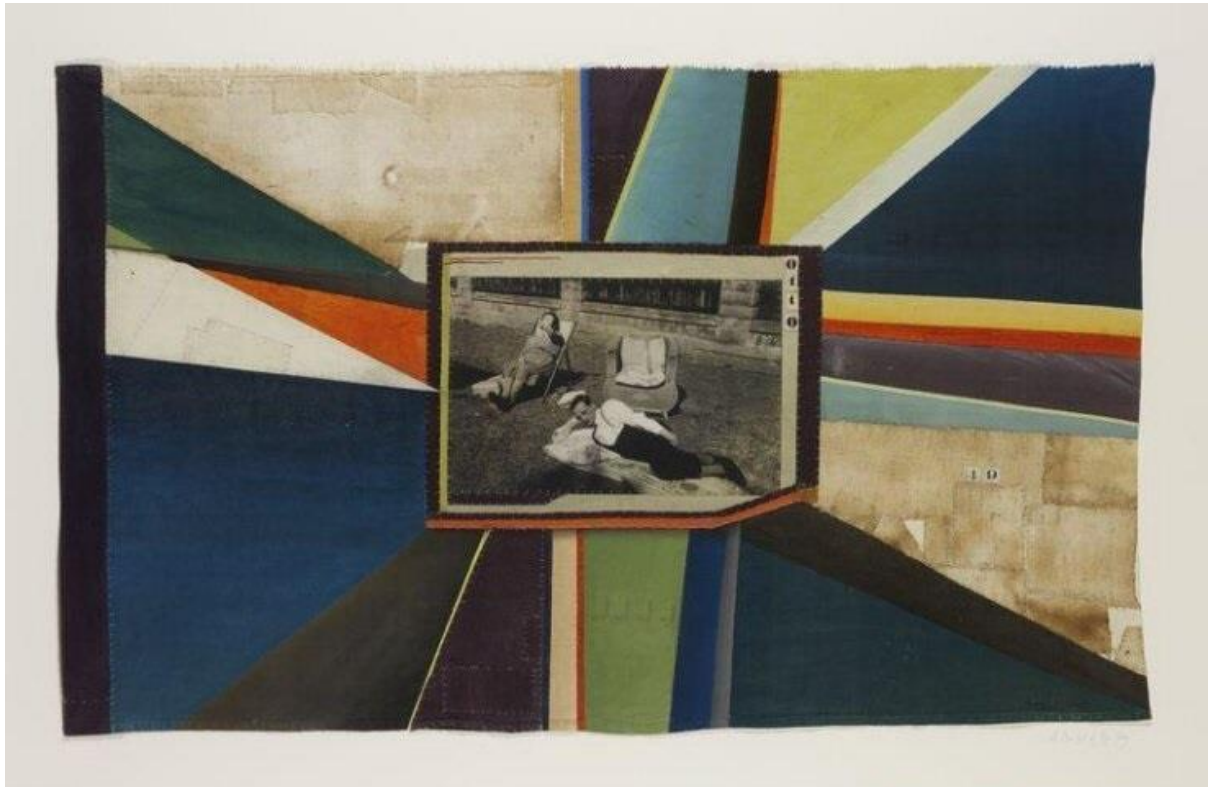
⁵⁴ Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.

⁵⁵ <https://eastendtradesguild.org.uk/listings/natasha-kerr/> pristupljeno: 17.6.2024.

⁵⁶ Natasha Kerr, a new acquisition at the V&A; <https://www.studioslipware.com/natasha-kerr-new-aquisition-at-v/#:~:text=She%20transfers%20family%20photographs%20onto,fabrics%2C%20to%20complete%20each%20work.>, pristupljeno: 14.5.2024.

prazne stolice pokraj njegove majke. Ovaj prizor okružuje šarena, adaptirana verzija, zastave Ujedinjenog kraljevstva. Natasha Kerr ovaj rad oposuje kao *displacement flag* (hrv. zastava raseljenosti/premještenosti) te predstavlja ljude koji su ostavljeni, koji su nestali i one koji se osjećaju kao da nigdje ne pripadaju.⁵⁷

Sl.24. *At the End of the Day*⁵⁸

⁵⁷ The Textile Stories of Natasha Kerr; <https://www.toa.st/blogs/magazine/the-textile-stories-of-natasha-kerr> pristupljeno: 14.6.2024.

⁵⁸ <https://collections.vam.ac.uk/item/O154238/at-the-end-of-the-hanging-kerr-natasha/> pristupljeno: 17.6.2024.

5.2. Dawn Williams Boyd

Dawn Williams Boyd je američka umjetnica rođena 1952. godine u Neptunu i odgojena u Atlanti. Završila je Stephens College kao prvostupnica likovne umjetnosti 1974. godine.⁵⁹

Sl.25. Dawn Williams Boyd⁶⁰

Njeni radovi, koje opisuje kao slike od tkanine, moderna su interpretacija tradicionalnih tehnika izrade prekrivača. Njena dijela političkog su karaktera te najčešće prikazuju svakodnevni života Afroamerikanaca.⁶¹ Kroz svoje radove Boyd također kritizira rasno nasilje, društvene nepravde, mizoginiju te fizičku i psihičku zlorababu moći, što je primjetno u njejoj izložba pod nazivom *Woe* (hrv. jad).⁶² Njeni radovi također istražuju žensku seksualnost i zaboravljene trenutke u Američkoj povijesti, a njena kolekcija *The Trump Era* (hrv. era Trumpa) fokusira se specifično na ksenofobiju i imigraciju.⁶³

---

⁵⁹ Dawn Williams Boyd: About the artist; <https://www.dawnwilliamsboyd.com/artist-statement-and-resume> pristupljeno: 15.6.2024.

⁶⁰ <https://www.dawnwilliamsboyd.com/artist-statement-and-resume> pristupljeno: 17.6.2024.

⁶¹ Dawn Williams Boyd: The right to (my) life; <https://www.hauserwirth.com/viewing-room/dawn-williams-boyd-2/> pristupljeno: 15.6.2024.

⁶² Dawn Williams Boyd: Woe; <https://art.uga.edu/galleries/dawn-williams-boyd-woe> pristupljeno: 15.6.2024.

⁶³ Harle, E., Dawn Williams Boyd - Stitching America's story; <https://metalmagazine.eu/en/post/dawn-williams-boyd> pristupljeno: 15.6.2024.

Sl.26. *American Gothic* sa izložbe *Woe*⁶⁴

Sl.27. *Trump Day: Uncle's Sam Picnic* sa izložbe *The Trump Era*⁶⁵

⁶⁴ <https://www.dawnwilliamsboyd.com/the-trump-era-series> pristupljeno: 17.6.2024.

⁶⁵ <https://www.dawnwilliamsboyd.com/the-trump-era-series> pristupljeno: 17.6.2024.

Dawn Williams Boyd umjetnica je koja nikad ne okreće glavu od teških tema nego ih svojim djelima ističe i naglašava. U intervjuu za časopis Metal 2020. godine rekla je: „Umjetnici su oduvijek bili na čelu političkih promjena, ističući i fokusirajući se na probleme koji negativno utječu na njihove zajednice. Mi nismo drugačiji i sada je naš red. Kako možete stvarati slike 'sretnih malih drveća' kada drveća gore svuda oko nas? Kako možeš slikati djecu sa nevinim očima dok svijet gleda kako nečiju djecu ubijaju na ulicama?...“⁶⁶

---

⁶⁶ Harle, E., Dawn Williams Boyd - Stitching America's story; <https://metalmagazine.eu/en/post/dawn-williams-boyd> pristupljeno: 15.6.2024.

5.3. Kathy McNeil

Kathy McNeil je kanadska umjetnica iz Toronta koja stvara prekrivače nalik slikama ručno šivajući tisuće malih komadića tkanine zajedno. Za svoje radove nagrađena je brojnim nagradama sa natjecanja diljem svijeta.⁶⁷

Sl.28. Kathy McNeil⁶⁸

McNeil nije koristila šivaću mašinu više od dva desetljeća dok ju kćer, koja se trebala iseliti zbog odlaska na fakultet, nije zamolila da joj sašije prekrivač kako bi ga mogla ponijeti sa sobom. Dok je kupovala tkaninu za izradu prekrivača prvi puta je vidjela umjetnički prekrivač i oduševila se te je nakon toga i samo počela izrađivati slikovne prekrivače. Slike na prekrivačima uglavnom uređuje aplikacijama kako bi lakše mogla izraditi zakrivljene linije. ⁶⁹Na njenim radovima odmah je uočljiva njena posvećenom intrigantnim detaljima. U njenom radu *Song of the Sea* (hrv. pjesma mora) hobotnica, inspirirana hobotnicom Ofelijom iz akvariju u Seattleu, ima čak 321 pijavki koje su izrađene od minijturnih komadića svilene organze, a za izradu djela *Jingle Bells* (hrv. zvončići) izdvojila je gotovo 800 sati. Osim aplikacija McNeil za dekoraciju svojih prekrivača koristi posebne paste koje su namijenjene radu na platnu s kojima slikama dodaje osjećaj trodimenzionalnosti.⁷⁰

⁶⁷ Kathy McNeil Art Quilts; <https://www.kathymcneilquilts.com/> pristupljeno: 16.6.2024.

⁶⁸ <https://www.superiorthreads.com/superior-stars/kathy-mcneil> pristupljeno: 17.6.2024.

⁶⁹ Spotlight: Kathy McNeil, Appliqué Quilt Artist; <https://createwhimsy.com/projects/spotlight-kathy-mcneil-applique-quilt-artist/> pristupljeno: 16.6.2024.

⁷⁰ Kathy McNeil; <https://www.superiorthreads.com/superior-stars/kathy-mcneil> pristupljeno: 16.6.2024.

Sl.29. *Song of the Sea*⁷¹

⁷¹ <https://www.superiorthreads.com/superior-stars/kathy-mcneil> pristupljeno: 17.6.2024.

Sl.30. *Jingle Bells*⁷²

---

⁷² <https://www.superiorthreads.com/superior-stars/kathy-mcneil> pristupljeno: 17.6.2024.

6. EKSPERIMENTALNI DIO

Kao praktični dio ovog završnog rada izrađivao se memory quilt od četrdeset komada različitih tkanina, pravokutnog formata dimenzija 28cm x 25cm, a gotov prekrivač biti će dimenzija 140cm x 200cm. Na te pravokutne komade tkanina intervenitano je likovnim i tekstilnim tehnikama linoreza i digitalnog tiska, ručnog oslikavanja tekstila, kolažiranja i našivanja drugih tekstilnih materijala te ručnog veza. Pri tome svaki pravokutnik predstavlja likovno cjelovit rad, ali je također usuglašen s ostalim pravokutnicima koji čine prednjicu prekrivača. U završnoj etapi pravokutni dijelovi su spojeni u cjelinu koja je potom prišivena na drugu tkaninu sa stražnje strane te ispunjena punjenjem kako bi se izradio prekrivač. Komadi tkanina korišteni u radu nastali su izrezivanjem dijelova vlastite stare odjeće, plahta i prekrivača, neki su čak dio obiteljske baštine. Tekstilni materijali i motivi, uključujući tekstualne poruke koje se pojavljuju na quiltu, dio su osobne priče i predstavljaju fragmente proživljenih trenutaka, sjećanja i poetične osvrte na njih.

6.1. KREATIVNI PROCES IZRADE PREKRIVAČA

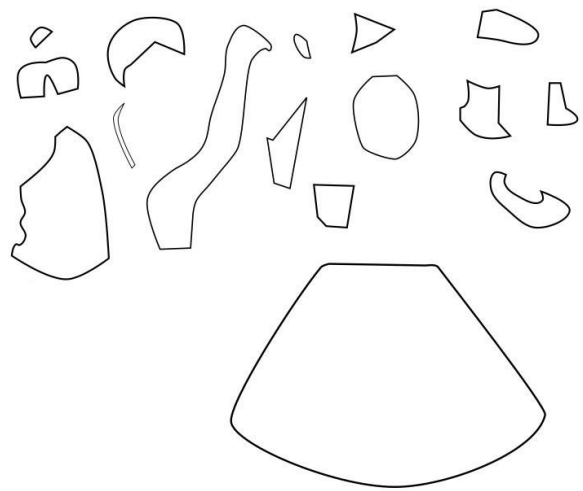
Prvi korak u izradi prekrivača bio je odabir i izrezivanje manjih pravokutnih komada tkanina na koje se potom interveniralo likovnim i tekstilnim tehnikama. Neke od metoda i tehnika koje su korištene u ovom kreativnom postupku opisane su na slijedećem primjeru:

1. etapa: izrada digitalne skice
2. etapa: dekonstrukcija digitalne skice na manje zasebne dijelove
3. etapa: ispisivanje dekonstruiranih dijelova na papir, prenošenje ocrtavanjem na odabranu tkaninu i izrezivanje na identične dijelove
4. etapa: slaganje i šivanje manjih dijelova na tkaninu koja je izabrana za podlogu, prema uzoru na skicu

Sl. 31. Digitalna skica

Sl. 32. Rastavljeni dijelovi skice

Sličan postupak provodio se i kod tiska linorezom gdje su se potrebni dijelovi prenosili na linorez, a kod veza nije bilo potrebno dekonstruirati skicu te se ispisivala cjelina.

Sl.33 Tkanina pravokutnog formata s našivenim figurativnim motivom

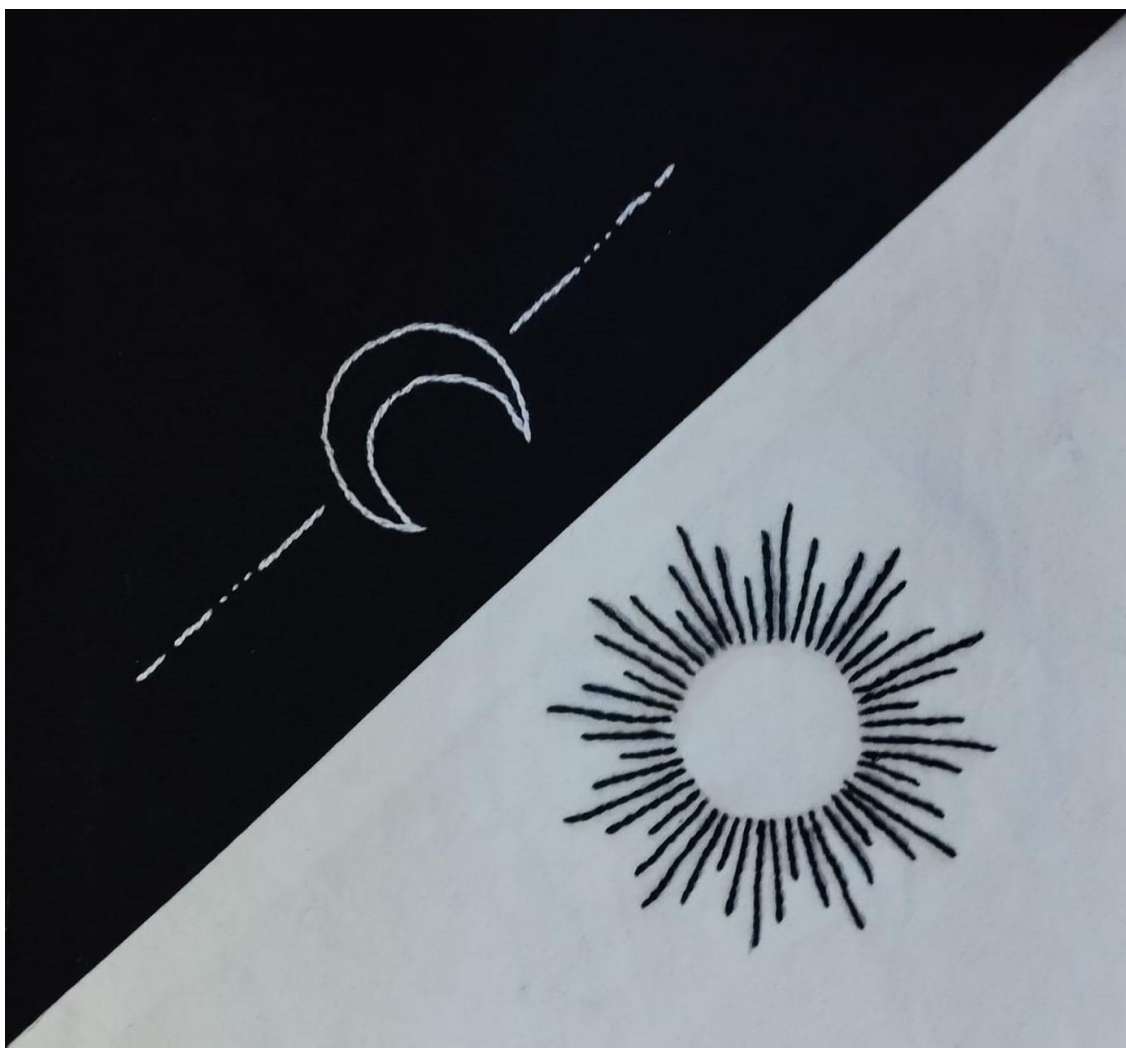

Likovna analiza 1. rada: „Balerina“

Rad je izveden na tekstilnoj podlozi ljubičaste boje na koju je našiven figurativni motiv djevojčice u bijeloj baletnoj opravi i cipelicama . Format rada je pravokutnik. Prikaz je plošan zbog jednoličnog ljubičastog obojenja tkanine, a uspravna figura djevojčice u baletnom položaju s uzdignutom jednom rukom je stilizirana i razdijeljena na nekoliko ploha u bijeloj, tamno smeđoj i bež boji. Plohe su odvojene tankim i pretežno oblim, kontinuiranim i zatvorenim obrisnim linijama. Kompozicija je centralna. Uzevši sve ove elemente u obzir, možemo zaključiti kako je cjelokupni dojam statičan i harmoničan te odabirom motiva i kolorita odiše određenom nostalgijom.

Pojašnjenje autorice o sadržaju likovnog prikaza: *Ovaj rad inspiriran je fotografijom sa satova baleta koje sam pohađala u vrtiću.*

Sl.34. Tkanina pravokutnog formata s izvezenim figurativnim motivom

Likovna analiza 2. rada: „Sunce i mjesec“

Pozadina rada sastoji se od dva pravokutna trokuta crne i bijele tkanine zašivenih zajedno tako da tvore kvadrat. Crna i bijela polovica pravokutnika razdvojene su dijagonalno, tvoreći tako snažan kontrast i uzlaznu dinamiku unutar kompozicije. Na radu su ručno izvezeni simboli Sunca i Mjeseca. Na crnoj polovici pravokutnika bijelim koncem je izvezena obrisna linija mladog Mjeseca kojeg „probada“ ravna isprekidana linija koja usmjerenjem prati dijagonalnu podjelu pravokutnika. Na bijeloj polovici crnim koncem je izvezen simbol Sunca koje je predloženo kraćim i dužim zrakama koje radijalno izvire iz praznog centralnog dijela.

Pojašnjenje autorice o sadržaju likovnog prikaza: *Ovaj rad inspiriran je zajedničkim tetovažama koje imamo moja sestrična i ja. Ona ima istetovirano Sunce koje sam joj ja nacrtala, a ja Mjesec koji je ona nacrtala.*

Likovna analiza 3. rada: „Skakavac“

Na plošnoj tekstilnoj pravokutnoj pozadini nebesko plave boje našiven je motiv skakavca uz natpis „Znam za skakavca“. Figura skakavca stilizirana je i minimalistički razdijeljena na tri zelene i jednu smeđu plohu. Glava, tijelo, krila i stražnja noga skakavca koji započinje skok izrađeni su tekstilnim kolažem dok su njegove prednje noge, oko i ticala ručno izvezeni crnim i zelenim koncem. Kompozicija je podijeljena u tri horizontalne razine. Iznad skakavca u središtu kompozicije crnim koncem izvezen je teksta „Znam za“, a ispod skakavca našivenim slovima izrezanim iz crvenog filca nalazi se riječ „skakavca“.

Pojašnjenje autorice o sadržaju likovnog prikaza: *Ovaj rad inspiriran je anegdotom kada sam prvi put otišla sa svojim prijateljicama ljetovala na moru. Jednu večer kada smo se*

vratile iz izlaska, u apartmanu smo zatekle ogromnog skakavca te počele paničariti“ i prepirati se tko će ga se i kako riješiti. Time smo uznemirile obitelj koja je bila u apartmanu ispod nas. Drugu jutro smo od gospođe koja nam je iznajmila apartman dobile poruku koja je započela rečenicom „Znam za skakavca...“.

Sl.36 Tkanina pravokutnog formata s digitalnim tiskom fotografije i naslikanim dekortivnim elementima

Likovna analiza 4. rada: „Lu“

Na centru plošne bijele tekstilne pozadine digitalno je tiskana fotografija djevojčice koja u rukama nosi mačka. Oko fotografije bojama za tkaninu ručno su naslikani otisci šapa. Format rada je horizontalno položen pravokutnik. Korištenje fotografije iz djetinjstva također predstavlja arhiviranje još jedne uspomene, fragmenta iz prošlosti.

Pojašnjenje autorice o sadržaju likovnog prikaza: *Ovaj rad posvećen je mačku sa slike koji se zvao Lu i bio je moj prvi mačak.*

7. ZAKLJUČAK

Patchwork i aplikacije se već stoljećima koriste kao ukras za razne tekstilne i odjevne predmete koji su se koristili u svakodnevici ili u ceremonijalne svrhe. *Patchwork* je imao ulogu u kulturama diljem svijeta. U Aziji se spominje pod nazivom *kirihama* u Japanu, na poluotoku Kamčatke izrađivali su se krzneni mazaici u kontrastnim bojama, a u Indiji su se *patchworkom* i aplikacijama ukrašavali odjeveni predmeti koristili kao miraz. *Patchwork* se koristio i diljem Europe, ponajviše u ruralnim područjima Italije, Španjolske i Francuske.

Tehnika *quiltinga* ojačava tkaninu i čini ju otpornijom i čvršćom tako da joj prešivavanjem dodaje još dva sloja, no služi i kao ukras na tkanini. *Quilted* prekrivači od samog početka imali su praktične imali i estetsku ulogu. Bilo to da se radilo o *patchwork* prekrivačima koji su uljepšavali prostor raznim kombinacijama boja i uzoraka ili o prekrivačima od cijelog komada tkanine koji su subtilnije ornamentalne šavove na svojoj površini. Prekrivači izrađeni ovim tehnikama ponegdje su se koristili kao simbol statusa i pripadnosti određenom plemenu. Što se tiče *quiltinga* u Europi u Italiji je razvijena posebna tehnika *quiltinga* poznata kao *Italian Quilting of Trapunto* kod kojeg se pune samo određeni dijelovi prekrivača. U engleskoj je sredinom 18. stoljeća izumljen tkalački stan na kojem su se mogli izrađivati Indijski, Francuski i Marseilles prekrivači. Tehnika *quiltinga* se osim za prekrivače koristila i za ojačavanje odjeće. *Quiltingom* su se ojačavali haljetcici koje su nosili vojnici i podsuknje koje su nosile dvorske dame, također se tako podebljavala svakonevna odjeća kako bi bila toplija. Dolaskom europskih migranata na područje Sjedinjenih Američkih Država dolazi i tehnika *quiltinga* koja je ubrzo postala značajan dio američke kulture. Ondje su natsale mnogobrojne varijacije uzoraka za izradu *patchwork* prekrivača iz kojih se razvilo stotine podvrsta tih tehnika. Prekrivači su se izrađivali iz raznih razloga, kao pokloni za vjenčaja, rastanke ili znak pažnje. Također su se organizirala druženja koja su se nazivala *quiltings* na kojima su okupljenici zajedno izrađivali prekrivače.

Kroz *quilting* i *patchwork* ljudi već stoljećima na kreativne načine ispunjavaju svoje potrebe. Bilo to iskoristiti stari materijal, izraditi nešto što će ih grijati zimi ili uljepšavati prostor u kojem borave. Prekrivači i *patchwork* koristili su se kao sentimentalni pokloni prijateljima, nasljedstvo koje će trajati generacijama ili je sam proces koji je uključivao više ljudi i zajedničko vrijeme provedeno u izradi, rezultirao zbližavanjem ljudi i zajednice. Služe kao primjer kako ljudi i pri izradi funkcionalnih predmeta teže dati im estetsku ili sentimentalnu vrijednost kako to ne bi bili puki predmeti nego i umjetnička dijela ili lijepa sjećanja. Inspiracija za izradu prekrivača sjećanja pristigla je iz nostalgije za prošlošću i

željom za očuvanjem osobne povijesti. Već sama izrada potaknula je kontaktiranje starih prijatelja, te pretraživanje obiteljskih albuma za inspiraciju, a finalni prekrivač služi kao dnevnički zapis koji se može pokazati i podijeliti s drugima. U tom slučaju potiče na razgovor i prepričavanje anegdota koje tim putem nikad neće biti zaboravljene.

8. LITERATURA

1. Brackman, B.: Clues in the calico : a guide to identifying and dating antique quilts, EPM Publications, McLean, SAD, 1989.
2. Von Gwinner, S.: The history of the patchwork quilt: origins, traditions and symbols of a textile art, Schiffer Publishing Ltd, Atglen, SAD, 1988.
3. American quilt study group.: Quiltmaking in America: beyond the myths, Nashville, SAD, 1994.
4. The Textile Stories of Natasha Kerr; <https://www.toa.st/blogs/magazine/the-textile-stories-of-natasha-kerr> , pristupljeno: 14.6.2024.
5. Natasha Kerr, a new aquisition at the V&A; <https://www.studioslipware.com/natasha-kerr-new-aquisition-at-v/#:~:text=She%20transfers%20family%20photographs%20onto,fabrics%2C%20to%20complete%20each%20work> , pristupljeno: 14.5.2024.
6. Natasha at Liberty; <https://www.selvedge.org/blogs/selvedge/natasha-at-liberty/#:~:text=Many%20years%20ago%2C%20inspiration%20struck,interesting%20and%20thoughtful%20textiles%20artists>. pristupljeno: 14.6.2024.
7. Dawn Williams Boyd: About the artist; <https://www.dawnwilliamsboyd.com/artist-statement-and-resume>, pristupljeno: 15.6.2024.
8. Dawn Williams Boyd: The right to (my) life; <https://www.hauserwirth.com/viewing-room/dawn-williams-boyd-2/>, pristupljeno: 15.6.2024.
9. Dawn Williams Boyd: Woe; <https://art.uga.edu/galleries/dawn-williams-boyd-woe>, pristupljeno: 15.6.2024.
10. Harle, E., Dawn Williams Boyd - Stitching America's story; <https://metalmagazine.eu/en/post/dawn-williams-boyd> pristupljeno: 15.6.2024.
11. Kathy McNeil Art Quilts; <https://www.kathymcneilquilts.com/> pristupljeno: 16.6.2024.
12. Kathy McNeil; <https://www.superiorthreads.com/superior-stars/kathy-mcneil> pristupljeno: 16.6.2024.
13. Spotlight: Kathy McNeil, Appliqué Quilt Artist; <https://createwhimsy.com/projects/spotlight-kathy-mcneil-applique-quilt-artist/> pristupljeno: 16.6.2024.

Fotografije

1. <https://www.thesewingdirectory.co.uk/applique-techniques/> pristupljeno: 17.6.2024.
2. <https://www.craftsy.com/post/how-to-do-patchwork/> pristupljeno: 17.6.2024.
3. <https://www.brooklynmuseum.org/opencollection/objects/6570> pristupljeno: 17.6.2024.
4. <https://folkcostume.blogspot.com/2011/05/costume-of-koryak.html> pristupljeno: 17.6.2024.
5. <https://collections.vam.ac.uk/item/O152961/cover-unknown/> pristupljeno: 17.6.2024.
6. <https://sherriquiltsalot.com/2021/08/04/whole-cloth-quilts-the-mystery-and-the-methods/> pristupljeno: 17.6.2024.

7. <https://peggy-collins.pixels.com/featured/vintage-country-patchwork-quilt-peggy-collins.html> pristupljeno: 17.6.2024.
8. <https://ruthsinger.com/2014/03/21/trapunto-quilting-2/> pristupljeno: 17.6.2024.
9. <https://www.internationalquiltmuseum.org/exhibition/marseille-white-corded-quilting> pristupljeno: 17.6.2024.
10. <https://cl.pinterest.com/pin/831547518732221077/> pristupljeno: 17.6.2024.
11. http://www.eco-quilt.jp/e/27_LOG_CABIN_RAISING_VARIATION.html pristupljeno: 17.6.2024.
12. <https://www.freequiltpatterns.net/streak-of-lightning-quilt-pattern/> pristupljeno: 17.6.2024.
13. <https://www.bowers.org/index.php/collection/collection-blog/shine-bright-like-a-star-of-bethlehem-quilt> pristupljeno: 17.6.2024.
14. <https://www.pinterest.com/pin/288723026115277542/> pristupljeno: 17.6.2024.
15. <https://www.pinterest.com/pin/11399805447580173/> pristupljeno: 17.6.2024.
16. <https://createwhimsy.com/projects/how-to-make-the-variable-star-quilt-block/> pristupljeno: 17.6.2024.
17. <https://www.generations-quilt-patterns.com/mom-and-dads-feathered-star-quilt.html> pristupljeno: 17.6.2024.
18. <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/13854> pristupljeno: 17.6.2024.
19. <https://www.pinterest.com/pin/125889752057212261/> pristupljeno: 17.6.2024.
20. <https://dizzyquilter.com/2019/12/06/vintage-crazy-quilts/> pristupljeno: 17.6.2024.
21. <http://www.quilting101.com/styles/amish-quilts> pristupljeno: 17.6.2024.
22. <https://thequiltshow.com/quiltipedia/what-are-hawaiian-quilts> pristupljeno: 17.6.2024.
23. <https://eastendtradesguild.org.uk/listings/natasha-kerr/> pristupljeno: 17.6.2024.
24. <https://collections.vam.ac.uk/item/O154238/at-the-end-of-the-hanging-kerr-natasha/> pristupljeno: 17.6.2024.
25. <https://www.dawnwilliamsboyd.com/artist-statement-and-resume> pristupljeno: 17.6.2024.
26. <https://www.dawnwilliamsboyd.com/the-trump-era-series> pristupljeno: 17.6.2024.
27. <https://www.dawnwilliamsboyd.com/the-trump-era-series> pristupljeno: 17.6.2024.
28. <https://www.superiorthreads.com/superior-stars/kathy-mcneil> pristupljeno: 17.6.2024.
29. <https://www.superiorthreads.com/superior-stars/kathy-mcneil> pristupljeno: 17.6.2024.
30. <https://www.superiorthreads.com/superior-stars/kathy-mcneil> pristupljeno: 17.6.2024.